

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Marie Kocourkové a soudkyň JUDr. Magdaleny Ježkové a JUDr. Jany Kábrtové ve věci žalobkyně: obchodní společnost **SOLENTE, s.r.o.**, se sídlem v Dobřenicích 168, zast. Mgr. Sandrou Podskalskou, advokátkou v Brně, Údolní 33, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem v Brně, Masarykova 427/31, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. května 2015, čj. 15043/15/5200-11433-702690, t a k t o :

- I. **Žaloba s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím ze dne 15. 5. 2015, čj. 15043/15/5200-11433-702690, žalovaný zamítl odvolání žalobkyně do rozhodnutí Specializovaného finančního úřadu (dále jen „správce daně“) ze dne 1. 9. 2014, č.j. 179414/14/4000-17104-050259, ze dne 21. 10. 2014, č.j. 222345/14/4000-17104-050259 a ze dne 21. 1. 2015, č.j. 14407/15/4200-11771-050259, kterými dle § 237 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu v platném znění (dále jen „daňový řád“) zamítl její stížnosti na postup plátce daně, ČEZ Prodej, s.r.o., (dále jen „ČEZ“), a napadená rozhodnutí potvrdil.

Ve včas podané žalobě žalobkyně uvedla, že je provozovatelem fotovoltaické elektrárny FVE Dobřenice 168, která byla uvedena do provozu v roce 2010. V souladu se smlouvou uzavřenou mezi žalobkyní a plátcem daně byla plátcí v období od 1. 4. 2014 do 30. 9. 2014 dodána elektrická energie vyrobená ve fotovoltaické elektrárně. Faktury vystavené žalobkyní však byly uhrazeny pouze částečně. Důvodem pro neuhrazení plných částek bylo provedení srážky odvodu z elektřiny ze slunečního záření (dále jen „solární odvod“), který je zakotven v ust. § 14 a násl. zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů v platném znění (dále jen „zákon č. 165/2012 Sb.“). Žalobkyně se proto postupem podle ust. § 237 odst. 1 daňového řádu obrátila na plátce odvodu s žádostí o vysvětlení postupu. Ten jí sdělil, že důvodem pro neuhrazení fakturovaných částek v plné výši je provedení srážky solárních odvodů shora uvedeným postupem podle zákon č. 165/2012 Sb. Žalobkyně se proto následně v souladu s ust. § 237 odst. 3 daňového řádu obrátila na správce daně se stížnostmi a žádala, aby přikázal plátcí daně vyplatit jí částky odpovídající sraženému odvodu. Správce daně postupem podle ust. § 237 odst. 4 daňového řádu stížnosti žalobkyně zamítl. Proti jeho rozhodnutím podala odvolání k žalovanému, jehož zamítavá rozhodnutí napadla žalobou.

V jejím úvodu se žalobkyně zaměřila na zdůvodnění přípustnosti a vhodnosti postupu pro přezkum protiústavních účinků aplikace ustanovení o solárních odvodech ve smyslu závěrů Ústavního soudu ČR v nálezu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl.ÚS 17/11, který byl zpochybněn usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2013, č.j. 1 Afs 76/2013-57. Připomněla, že žádosti o prominutí solárního odvodu dle § 259 daňového řádu by nemohlo být vyhověno. Aby mohl být tento institut považován za účinný prostředek nápravy, je třeba legislativního zásahu zákonodárce. Ministerstvo financí však k vydávání rozhodnutí o prominutí daně zaujalo negativní postoj. Rovněž neshledala účinným prostředkem nápravy žádost o vrácení přeplatku podle § 155 daňového řádu, neboť jeho uplatnění je podmíněno právě vydáním rozhodnutí ministra financí podle § 260 téhož zákona. Zároveň připomněla lhůtu danou k prominutí daně v § 259 odst. 2 daňového řádu.

Podle žalobkyně je postup podle ust. § 237 daňového řádu jediným právním nástrojem, který má ve své procesní dispozici a může vést k přezkumu aplikace ustanovení o solárním odvodu, a který následně umožňuje i soudní přezkum rozhodnutí správce daně. Tento postup aproboval i Nejvyšší správní soud téměř ve stovce případů. Na druhou stranu ale rozšířený senát tohoto soudu vyslovil názor, že v takovém řízení nelze přezkoumávat protiústavní dopady aplikace ustanovení o solárním odvodu na konkrétního poplatníka. Tím z tohoto prostředku učinil pouze formální nástroj, který neumožňuje žalobkyni domoci se nápravy protiústavních účinků způsobených (ne)činností státu. Takové úvahy však jdou zcela proti smyslu a účelu ústavněprávních záruk spravedlnosti, vyjádřených v čl. 4 a čl. 90 Ústavy ČR, v judikatuře Ústavního soudu i v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (dále jen ESLP). Dále žalobkyně citovala z řady rozhodnutí Ústavního soudu, ESLP a Nejvyššího správního soudu. V závěru se pak vyjádřila k nejnovějšímu nálezu Ústavního soudu ze dne 13. 1. 2015, sp. zn. II.ÚS 2216/14, v němž uvedl, že k odepření spravedlnosti zavedenou praxí soudů nedochází, neboť stěžovateli nebyla popřena možnost žádat při „rdousícím“ efektu o zmírnění následků solárního odvodu. Dle žalobkyně však takovou ochranu stávající právní úprava nenabízí. Takový závěr Ústavního soudu proto označila za zcela nepřipustný.

Žalobkyně dále shledala napadené rozhodnutí žalovaného nezákonným a nepřezkoumatelným. Tvrdila, že v odvolacím řízení předložila výpočet doby návratnosti, který prokazuje, že v jejím případě bude garantovaná patnáctiletá doba návratnosti investice porušena. S těmito důkazy se žalovaný zabýval jen ve vztahu k okamžitému likvidačnímu účinku solárního odvodu, neposuzoval však možné působení „rdousícího“ efektu v celé jeho šíři. V této souvislosti připomněla povinnosti vyplývající pro žalovaného z ust. § 92 odst. 2 daňového řádu. Svým nezákonným postupem správce daně a žalovaný zatížili řízení vadou, která má vliv na napadené rozhodnutí. Žalovaný se neměl řídit závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2013, č.j. 1 Afs 76/2013-57, a měl přezkoumat situaci žalobkyně tak, aby jí poskytl ochranu jejich práv a naplnil funkci danou mu Ústavou.

Podle žalobkyně je základním důvodem protiústavnosti solárního odvodu porušení principu právní jistoty, zákazu retroaktivity, legitimního očekávání a proporcionality, které dle judikatury Ústavního soudu tvoří součást konceptu právního státu ve smyslu čl. 1 Ústavy ČR. Žalobkyně připomněla, že Ústavní soud se k dané problematice vyjádřil dne 15. 5. 2012 v nálezu Pl. ÚS 17/11, kterým zamítl návrh skupiny senátorů na zrušení tohoto ustanovení. V něm uvedl, že v některých konkrétních případech může být aplikace solárního odvodu posouzena jako protiústavní a nelze ani vyloučit, že napadená ustanovení o odvodu dolehnu na výrobce jako likvidační, či že tato ustanovení zasáhnou samotnou majetkovou podstatu výrobce. Při posuzování ústavnosti v jednotlivých případech je dle Ústavního soudu nutno hodnotit rovněž dodržení garancí ve smyslu ust. § 6 odst. 1 zákona č. 180/2005 Sb. v jejich dlouhodobém patnáctiletém trvání. Žalobkyně k tomu zdůraznila, že zákonná garance obsažená v citovaném ustanovení v jejím případě nebude dodržena.

Výpočet doby návratnosti investice, kterou zvolil Energetický regulační úřad a předložil v řízení před Ústavním soudem, a podklady, které použil, označila žalobkyně za nepřesné, zkreslené a odchylující se od údajů stanovených v platných právních předpisech. Připomněla, že k podpoře svého tvrzení předložila již v předchozím řízení znalecký posudek číslo 665/10/13 společnosti Ostravská znalecká, a.s., který podrobil nezávislé analýze materiály Energetického regulačního úřadu. Podrobně popsala jeho závěry a konstatovala, že využitím jiných parametrů než uvedených ve vyhláškách značným způsobem zkreslilo dobu návratnosti směrem dolů a zlepšilo výnosnost investice do fotovoltaických elektráren. V roce 2009 i v roce 2010 pak byl výpočet dále zkreslen využitím již neexistujícího ustanovení zákona o daních z příjmů, jež do roku 2010 umožňovalo osvobození příjmu z vyrobené elektřiny z fotovoltaických elektráren od daně z příjmů v období, kdy byly poprvé uvedeny do provozu a v bezprostředně následujících pěti letech.

Žalobkyně poukázala na to, že spolu se žalobou doložila výpočet doby návratnosti po dosažení konkrétních hodnot platných pro její elektrárnu. Uvedla, že náklady na projekt fotovoltaické elektrárny financovala částečně z vlastních zdrojů a z větší části pak ze zdrojů cizích, které získala na základě smlouvy o úvěru. Nelze rovněž přehlédnout, že v souvislosti s provozem fotovoltaické elektrárny musí zajišťovat i zpracování účetnictví a mezd. Další provozní náklady představují částky na zajištění bezpečnostních služeb v objektu FVE, náklady pojištění kryjící různá rizika spojená s provozem elektrárny. Z individuálního modelu ekonomické

návratnosti pak dovodila, že od roku 2011, kdy byl zaveden solární odvod ve výši 26%, je ve ztrátě a první minimální zisk může očekávat nejdříve v roce 2015. Tím se oddaluje okamžik návratnosti investice. S ohledem na skutečnost, že je po dobu několika let ve ztrátě, je vůbec otázkou, zda bude v jejích silách provozovat výrobu elektrické energie i nadále a současně hradit závazky, které jí v souvislosti s podnikatelskou činností neustále vznikají. Žalobkyně tak měla za to, že bez jakýchkoliv pochybností prokázala, že v jejím případě není dodržena státem garantovaná patnáctiletá doba návratnosti investice, prostá doba návratnosti je dle předložených podkladů 16 let a diskontovaná překračuje hranici 20 let. Navíc do kalkulace nebyly zahrnuty náklady na recyklaci panelů.

Dále žalobkyně upozornila na porušení principu zákazu retroaktivity. Uvedla, že žalovaný této námitce nepřisvědčil a plně odkázal na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 17/11, a to nedůvodně i ve vztahu k solárnímu odvodu strhávanému po 1. 1. 2014, ke kterému se Ústavní soud dosud nevyjadřoval. Poukázala na to, že stát v ust. § 6 odst. 1 písm. b) zákona č. 180/2005 Sb. jasně garantoval zachování výše výnosů po dobu 15 let a patnáctiletou návratnost investice. Následně však novelou číslo 402/2010 Sb. s účinností od 1. 1. 2011 změnil zákon tak, že jej doplnil o ust. § 7a. Podle názoru Ústavního soudu se v posuzovaném případě jedná o nepravou retroaktivitu, která se v případě odvodů jeví jako přípustná pouze za podmínky, že odvod z elektřiny ze slunečního záření byl stanoven tak, aby byla nadále zaručena patnáctiletá návratnost vložených investic, která je garantována zákonem. Z nálezu Ústavního soudu tak žalobkyně dovodila, že jestliže garantovaná patnáctiletá návratnost při aplikaci ustanovení o solárním odvodu zaručena nebude, nemůže být solární odvod jako prostředek zvolený k dosažení sledovaného cíle posouzen jako rozumný a přiměřený.

Dle žalobkyně došlo v jejím případě i k porušení principu legitimního očekávání. Pokud by totiž soukromí investoři předem věděli, že stát změní pravidla v průběhu hry, pak by to zcela jistě ovlivnilo jejich rozhodování, zda takovou pobídku vyslyšet a zda investovat. Na základě výzvy státu investoři nastavili podmínky svých projektů způsobem odpovídajícím v té době platné legislativě, a s ohledem na ně tak začali projekty provozovat.

Žalobkyně konstatovala, že ve smyslu ust. § 2 odst. 3 daňového řádu se daní rozumí i solární odvod. Ten je v rozporu se zásadami berního práva, konkrétně se zásadou únosnosti, podle které nesmí mít daň likvidační povahu, a dále se zásadou primárně fiskálního účelu zdanění, neboť odvod nesmí být „trestem“ za dosažené příjmy. Žalobkyně připustila, že zákon sice neformuluje solární odvod jako trest za chování považované zákonem za nežádoucí, avšak na žalobkyni a celou zasaženou skupinu investorů dopadá takovým způsobem, že se jako taková sankce jeví. Jediným odůvodněním dodatečného zavedení solárního odvodu je výrazný nárůst množství podporovaných zdrojů a současný výrazný pokles investičních nákladů na jejich výstavbu.

Žalobkyně dále ještě reagovala na některé další argumenty uvedené v napadeném rozhodnutí žalovaného. Především upozornila, že odkazem na nález Ústavního soudu sp.zn. Pl. ÚS 17/11 žalovaný nemohl vypořádat námitky protiústavnosti solárního odvodu strhávaného od 1. 1. 2014.

Připomněla, že ústavní soud si v citovaném rozhodnutí vyhradil právo v budoucnu posoudit, zda je aplikace solárního odvodu v daném konkrétním případě protiústavní či nikoliv. V citovaném nálezu si Ústavní soud (k odvodu strhávaném do 31. 12. 2013) vyjádřil k otázce legitimního očekávání a vyhradil si právo v budoucnu posoudit, zda je aplikace solárního odvodu v konkrétním případě protiústavní či nikoliv. Tvrdila, že nemá jinou možnost, jak se domoci tohoto posouzení, než využívat procesní prostředky, které jí dává právní řád České republiky, a domáhat se navrácení solárního odvodu podle ust. § 237 daňového řádu. Žalovaný měl zkoumat, zda v posuzovaném případě nejde právě o tento protiústavní dopad solárního odvodu, jak ho v citovaném rozsudku Ústavní soud zmínil.

Dále žalobkyně považovala za zřejmé, že na výrobce elektrické energie ze slunečního záření dopadla v posledních letech negativně kromě ustanovení o solárním odvodu celá řada dalších zákonných ustanovení a podzákonných právních předpisů. Dlouhá doba návratnosti je způsobena rovněž zrušením daňových prázdnin, zavedením povinné investice do instalace dispečerského řízení u elektráren nad 100 kW nebo zavedením povinnosti platit tzv. recyklační poplatek. Faktorem, který způsobuje nízké výnosy výrobců a dlouhou dobu návratnosti, je mimo jiné rovněž minimální podpora, kterou pro fotovoltaické elektrárny nastavuje Energetický regulační úřad. Vyslovila přesvědčení, že bez ohledu na všechny další faktory je solární odvod sám o sobě neúnosným zásahem do majetkové podstaty žalobkyně.

Žalobkyně nesouhlasila s tvrzením žalovaného, že po třech až čtyřech letech od zavedení solárního odvodu nelze posuzovat, zda v důsledku jeho aplikace došlo k porušení zákonem garantované patnáctileté doby návratnosti investic. Po uplynutí lhůty k placení daně již nebude možné solární odvod prominout (viz § 259 odst. 2 a 160 odst. 1 daňového řádu). Po dobu patnácti let nelze ve smyslu ust. § 156 odst. 5 daňového řádu ani posečkat s úhradou daní.

Žalobkyně navrhla, aby byl vysloven rozpor ustanovení § 14 až § 22 zákona č. 165/2012 Sb. s ústavním pořádkem. Uvedla, že od 1. 1. 2014 byl rozšířen předmět solárního odvodu na elektřinu vyrobenou ze slunečního záření v období od 1. 1. 2014 po dobu trvání práva na podporu elektřiny v zařízení uvedeném do provozu v období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010, a došlo také ke změně v jeho sazbě oproti předcházejícímu období na 10 % v případě podpory hrazené formou výkupních cen a 11 % v případě podpory hrazené formou zeleného bonusu. Na základě této právní úpravy byl strháván také solární odvod v období duben až září 2014. Žalobkyně považuje tato ustanovení za neslučitelná s ústavním pořádkem, jelikož není zachována zákonem garantovaná patnáctiletá doba návratnosti investice, čímž je narušen ústavní princip ochrany legitimního očekávání i princip právní jistoty a důvěry v právo. Žalobkyně shledává napadená ustanovení také v rozporu s principem proporcionality právní regulace, neboť taková právní úprava má na její adresáty obecně ekonomicky likvidační účinky a ani tak nemůže sledovat legitimní cíl.

Poukázala na skutečnost, že Ústavní soud již v rámci svého přezkumu předchozí právní úpravy upravující solární odvod strhávaný podle zákona č. 180/2005 Sb. v období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2013. Shledal sice tehdejší právní úpravu v souladu s ústavním pořádkem, avšak s důrazem na skutečnost, že

výrobcům (investorům) bude zachována návratnost jejich investice v zákonem zachovaném časovém horizontu (srov. body 71 a 72 nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11). V případě napadené úpravy však posouzení zachování zákonem garantované patnáctileté doby návratnosti investice provedeno nebylo. S ohledem na prodloužený solární odvod v roce 2014 (z 3 let na cca 20 let) a další povinnosti uložené v průběhu uplynulých let na výrobce (investory), jako jsou například recyklační poplatky na solární panely, lze důvodně pochybovat o tom, zda je tato garantovaná patnáctiletá doba návratnosti investice i nadále zachována.

Z výše uvedeného tedy dle žalobkyně vyplývá, že zákonná úprava solárního odvodu pro rok 2014 je ve smyslu nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 v souladu s ústavním pořádkem jen tehdy, pokud zachovává zákonem garantovanou patnáctiletou dobu návratnosti investice výrobců (investorů), tedy i žalobkyně. Pro posouzení této skutečnosti je potřeba provést nový výpočet doby návratnosti investice výrobců (investorů), avšak způsobem relevantním pro možné posouzení.

Žalobkyně shledala právní regulaci platnou od 1. 1. 2014 taktéž v rozporu s principem proporcionality právní regulace, který přímo vyplývá z pojmu materiálního právního státu. Solární odvod pro rok 2014 nemá legitimní cíl, nemá racionální spojení k prosazení svého cíle a existují alternativní a méně zasahující způsoby k jeho dosažení. Žalobkyně navrhla, aby krajský soud posuzovanou věc předložil Ústavnímu soudu v souladu s čl. 95 odst. 2 Ústavy. Navrhla zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného i jemu předcházejících rozhodnutí správce daně.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný ve shodě s obsahem žaloby popsal reakci plátce daně na žádost žalobkyně o podání vysvětlení dle § 237 odst. 1, 2 daňového řádu a následně i na postup správce daně, který ve smyslu ust. § 237 odst. 4 rozhodoval o stížnosti podané žalobkyní na postup plátce daně dle ust. § 237 odst. 3 téhož zákona při provedení srážky odvodu z elektřiny ze slunečního záření za období duben až září 2014.

Dále pak uvedl, podle jakých právních předpisů při svém rozhodování postupoval. Připomněl, že solární odvod byl poprvé zaveden zákonem č. 402/2010 Sb., kterým byl změněn tehdy platný zákon č. 180/2005 Sb. Dne 1. 1. 2013 nabyl účinnosti zákon č. 165/2012 Sb., který nahradil zákon č. 180/2005 Sb. a téměř beze změny převzal i úpravu solárního odvodu. Předmětem solárního odvodu byla do konce roku 2013 elektřina vyrobená ze slunečního záření v období od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 v zařízeních uvedených do provozu v období od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2010. S účinností od 1. 1. 2014 je předmětem solárního odvodu elektřina vyrobená ze slunečního záření od 1. 1. 2014 po dobu trvání práva na podporu elektřiny v zařízení uvedeném do provozu od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010. Sazba odvodu ze základu odvodu činí v případě hrazení formou výkupní ceny 26 % (pro rok 2013) a 10 % (od 1. 1. 2014) a formou zeleného bonusu na elektřinu 28 % (pro rok 2013) a 11 % (od 1. 1. 2014). Odvodovým obdobím pro solární odvod je kalendářní měsíc.

Podrobně žalovaný popsal, kdo je v posuzovaném případě plátcem a kdo poplatníkem odvodu, jaké povinnosti a jaká práva z toho pro ně ze zákona vyplývají a vyložila dopad ust. § 54 odst. 1 a 2 zákona č. 165/2012 Sb. Uvedl, že výkupní ceny za elektřinu z obnovitelných zdrojů stanoví Energetický regulační úřad vždy na

kalendářní rok dopředu, samostatně pro jednotlivé druhy obnovitelných zdrojů a zelené bonusy tak, aby pro zařízení uvedená do provozu po dni nabytí účinnosti zákona č. 180/2005 Sb., bylo při podpoře výkupními cenami dosaženo patnáctileté doby návratnosti investic za podmínky splnění technických a ekonomických parametru, a aby pro tato zařízení zůstala zachována výše výnosu za jednotku elektřiny z obnovitelných zdrojů při podpoře výkupními cenami po dobu 15 let od roku uvedení zařízení do provozu jako minimální, se zohledněním indexu cen průmyslových výrobců (§ 6 odst. 1 písm. b) bod 1 a 2).

Žalovaný uvedl, že přihlédl i k nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 ze dne 15. 5. 2012, a i když zákon č. 180/2005 Sb. již pozbyl účinnosti a byl nahrazen zákonem č. 165/2012 Sb., institut solárního odvodu, včetně práv a povinností jeho plátců a poplatníků, zůstal zachován, a lze tedy z tohoto nálezu Ústavního soudu vycházet i nadále. Tvrdil, že přezkoumal odvolání napadená rozhodnutí jak v rozsahu požadovaném v odvoláních, tak i z hlediska ustanovení § 114 odst. 3 daňového řádu, a neshledal v postupu správce daně nesprávnost nebo nezákonnost. Dospěl proto k závěru, že postupoval plně v souladu s platnou legislativou, když stížnosti na postup plátce daně zamítl. Žalovaný rovněž nezjistil žádné procesní pochybení správce daně a shledal napadená rozhodnutí plně v souladu s příslušnými ustanoveními daňového řádu a zákona č. 165/2012 Sb. Zkoumat, zda zákon je či není v souladu s ústavním pořádkem je úkolem Ústavního soudu, který již příslušná ustanovení zákona č. 180/2005 Sb. (jež byla téměř doslova převzata do zákona č. 165/2012 Sb.) přezkoumal a dospěl k závěru, že solární odvod je v souladu s ústavním pořádkem.

Dodal, že ve výše zmiňovaném nálezu se Ústavní soud podrobně zabýval i všemi žalobkyní tvrzenými důvody protiústavnosti solárního odvodu (namítaným rozporem s právem na majetek a na svobodu podnikání, retroaktivitou, porušením legitimního očekávání, diskriminací, neexistencí veřejného zájmu, nepřiměřeností), proto na tento nálezk odkázal. Ústavní soud neshledal, že by tyto důvody byly naplněny. I když připustil, že zavedením solárního odvodu došlo k faktickému snížení podpory poskytované provozovatelům fotovoltaických elektráren, nejednalo se o zásah, který by ve svém důsledku znamenal porušení ústavně zaručených práv dotčených subjektu, ať již se jedná o právo vlastnické či o právo na svobodu podnikání, případně o nerespektování základních náležitostí demokratického a právního státu. Právo státu na výběr daní je zakotveno v čl. 11 Listiny. Žalovaný v souladu s uvedeným nálezkem Ústavního soudu považuje příslušná zákonná ustanovení za ústavně konformní a žalobcovu námitku protiústavnosti tak shledal nedůvodnou.

K otázce 15leté doby návratnosti investice ve smyslu § 6 odst. 1 zákona č. 180/2005 Sb., (ve spojení s přechodným ustanovením § 54 odst. 1 a 2 zákona č. 165/2012 Sb.), žalovaný uvádí, že v ustanovení § 54 cit. zákona je stanoveno, že orgánem, který má návratnost investice posuzovat a případně jí přizpůsobovat výši výkupní ceny elektřiny, je Energetický regulační úřad. Ten musí zohlednit jak vývoj na příslušném trhu, tak znění veškerých dalších zákonných norem, které se na danou problematiku vztahují (tudíž i existenci solárního odvodu). Správce daně není oprávněn mu do této pravomoci jakkoli zasahovat, naopak je povinen řídit se platným a účinným zněním zákona a vybrat daň tak, jak zákon ukládá. I Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 konstatoval, že v důsledku zavedení solárního odvodu

došlo ve své podstatě ke změně výše podpory, která je provozovatelům fotovoltaických elektráren poskytována. Ovšem i nadále platí, že změnu výše podpory může v praxi provést buď Energetický regulační úřad prostřednictvím změny výkupní ceny nebo zeleného bonusu na elektřinu v souladu se zákonem, nebo zákonodárce prostřednictvím změny zákona.

Žalovaný odkázal i na závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v rozsudku ze dne 24. 10. 2013, sp. zn. 5 Afs 46/2013. Pro úplnost dodal, že po třech či čtyřech letech existence fotovoltaické elektrárny nelze jednoznačně určit, zda v souvislosti s aplikací odvodu z elektřiny ze slunečního záření došlo k porušení patnáctileté doby návratnosti investice do fotovoltaické elektrárny, zvláště existuje-li možnost, že jak příslušné předpisy, tak situace na trhu se mohou během následujících let ještě mnohokrát změnit.

Co se týká tvrzeného rozporu odvodu se zásadami berního práva, a to konkrétně se zásadou únosnosti, zásadou primárně fiskálního účelu zdanění a rdousícího efektu solárního odvodu v případě žalobkyně, žalovaný opět odkázal na nálezný Pl. ÚS 17/11, kde Ústavní soud jasně deklaruje, že je při posuzování jednotlivých případů nutno vzít v úvahu i určitou míru podnikatelského a ekonomického rizika výroby elektřiny ve fotovoltaické elektrárně, která je bezpochyby podnikáním. Žalovaný na základě dokladů předložených žalobkyní uzavřel, že solární odvod nebyl aplikován tak, že by měl likvidační povahu. Pro podporu svého závěru odkázal rovněž na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 10 Af 619/2012 ze dne 29. 5. 2013.

Žalovaný reagoval i na námitku žalobkyně poukazující na rozpor solárního odvodu se zásadou primárně fiskálního účelu zdanění, podle které nesmí být odvod trestem za dosažené příjmy, a uvedl, že pouhá existence dalšího účelu zdanění neznamená, že by tato zásada byla porušena. Rovněž tvrdil, že nelze zásady berního práva vykládat extenzivně v takové míře, kdy by docházelo k porušování kogentních ustanovení zákonů, na základě kterých vznikají příslušná práva a povinnosti, zvláště v situaci, kdy jde o normy stejné právní síly.

Rovněž neshledal důvodnou námitku tvrzeného rozporu se zásadami daňového řízení, obsaženými v daňovém řádu. V duchu těchto zásad je nutno vykládat příslušná hmotněprávní i procesněprávní ustanovení daňových zákonů, ovšem nelze dovozovat, že v zájmu velmi extenzivní aplikace těchto zásad by bylo možné porušit kogentní ustanovení zákonů, na základě kterých vznikají příslušná práva a povinnosti. Pokud by byla připuštěna argumentace žalobkyně, nastala by absurdní situace, kdy by nebylo možné vybrat žádnou daň, neboť by tím byla porušena povinnost správce daně šetřit práva a právem chráněné zájmy daňových subjektů, protože vybírání jakýchkoli daní je ve své podstatě omezením ústavně chráněného práva vlastnit majetek.

Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí citoval i usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2013, č.j. 1 Afs 76/2013-57, s tím, že správnost tam uvedených závěrů také potvrdil Ústavní soud v usnesení sp. zn. II. ÚS 1273/14 ze dne 13. 5. 2014. V něm uvedl, „že Ústavní soud má ve shodě s Nejvyšším správním soudem za to, že v předmětném řízení, ve kterém se přezkoumává zákonnost postupu plátce daně při odvodu z elektřiny ze slunečního

záření, není dán prostor pro posouzení tvrzených likvidačních dopadu („rdousícího efektu“) aplikovaných zákonných ustanovení na poplatníka, neboť tato otázka může být posouzena v rámci řízení o žádosti poplatníka o prominutí daně“.

Žalovaný v úvodu svého písemného vyjádření k žalobě popsal dosavadní průběh řízení tak, jak byl podán v odůvodnění napadeného rozhodnutí i v žalobě. Za jádro sporu označil otázku, zda je zavedení solárního odvodu, kterým bylo podle žalobkyně porušeno jeho právo na legitimní očekávání týkající se návratnosti jeho investice do obnovitelných zdrojů elektřiny, v souladu s ústavně zaručenými právy, s principem proporcionality, právní regulace, se zásadami berního práva a není významným zásahem do majetkových práv žalobkyně.

Za jeden z hlavních žalobních bodů označil polemiku žalobkyně s názorem Nejvyššího správního soudu, zejména pak s rozhodnutím jeho rozšířeného senátu ze dne 17. 12. 2013, č.j. 1 Afs 76/2013 – 57. Žalovaný také poukázal na to, že žalobkyně napadá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu, která tvoří základ judikatorní praxe v předmětné oblasti.

Žalovaný se dále zabýval jednotlivými žalobními námitkami a v úvodu zdůraznil, že právní názor žalobkyně, vyslovený v žalobě, nemůže akceptovat a setrval na názorech, které zaujal v napadeném rozhodnutí. Uvedl, že námitky uplatněné v žalobě se do značné míry shodují s námitkami odvolacími a proto odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Připomněl vývoj právní úpravy solárního odvodu a popsal úpravu platnou do 31. 12. 2013 a současnou úpravu platnou od 1.1.2014.

S odkazem na ust. § 2 odst. 3 daňového řádu popsal povinnosti plátce daně a poplatníka. Usoudil, že zákonné podmínky pro odvod za elektrickou energii vyrobenou ze slunečního záření byly naplněny a plátce daně byl povinen poplatníkovi zákonem předepsaný odvod srazit. Tvrdil, že zákonný rámec ve smyslu čl. 11 odst. 5 Ústavy byl dán zákonem č. 180/2005 Sb. a Ústavní soud shledal ústavní konformitu ustanovení tohoto zákona. Je proto nutno odmítnout tvrzení žalobkyně, že správní orgány postupovaly v rozporu s ústavními principy. V žádném případě tedy nedošlo ani ke konkurenci výkladových metod právní normy, aby tak alespoň přicházel do úvahy test proporcionality ústavně šetrného výkladu právní normy. Správce postupoval v souladu se zásadou legality zakotvenou v ustanovení § 5 odst. 1 daňového řádu a v souladu s platnými obecně závaznými právními předpisy, když zkoumal, zda plátce daně srazil odvod z elektřiny vyrobené ze slunečního záření v zákonem stanovené výši a zda jej řádně odvedl za předmětná zdaňovací období. Žalovaný jako odvolací orgán pak zamítl odvolání žalobkyně, jelikož dospěl k závěru, že o správcem daně zamítnuté stížnosti na postup plátce daně bylo rozhodnuto v souladu se zákonem č. 165/2002 Sb., při procesním postupu dle daňového řádu. Připomněl i usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2013, č.j. 1 Afs 76/2013 – 57, který dospěl k závěru, že konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie nelze zohlednit ani v řízení o stížnosti na postup plátce daně ani v soudním řízení, které na ně navazuje, a dále, že pokyn Ústavního soudu zohledňovat likvidační účinky solárního odvodu v individuálních případech je za stávající právní úpravy proveditelný jen prostřednictvím institutu prominutí daně podle ustanovení § 260 daňového řádu v návaznosti na jeho ustanovení § 259.

Žalovaný dále reagoval na tvrzení žalobkyně, že je ve ztrátě a je proto na ní třeba uplatnit onen „rdousící“ efekt, o kterém se Ústavní soud zmiňuje v rozsudku ze dne 15. 5. 2012, č.j. Pl. ÚS 17/11. Zdůraznil, ve shodě s odůvodněním svého rozhodnutí, že výsledek hospodaření je subjektivní ekonomickou kategorií, neboť vždy obsahuje specifické nákladové položky, které se týkají určitého daňového subjektu, avšak vypovídací hodnotu o návratnosti investice objektivně nemá.

Dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2013, sp. zn. 5 Afs 46/2013, podle kterého samotné porušení garantované doby návratnosti neznamená automaticky neústavnost solárního odvodu a citoval z něho. Vyjádřil se i k zákonem garantované návratnosti 15 let a v této souvislosti poukázal na ust. § 12 odst. 1 písm. a) zákona č. 165/2012 Sb., z něhož vyplývá, že zákonodárce počítá s dosažením patnáctileté doby prosté návratnosti investice, nepočítá tedy s diskontovanou dobou návratnosti investice, jak tvrdí žalobkyně.

Na podporu svých závěrů citoval část usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 6. 2015, sp.zn. I.ÚS 1638/15 a náleze ze dne 15. 5. 2012, sp.zn. Pl. ÚS 17/11. Rovněž citoval z nálezu téhož soudu ze dne 13. 1. 2012 sp. zn. II. ÚS 2216/14, v němž řešil typově obdobný případ, a zabýval se tím, zda současná rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu, na základě které správní soudy odmítly posuzovat „rdousící“ efekt solárních odvodů, není v rozporu s judikaturou Ústavního soudu (náleze Pl. ÚS 17/11). Dospěl k závěru, že tento postup je v souladu s právními předpisy a nejsou jím zasažena základní práva a svobody poplatníků solárního odvodu.

V citovaném rozhodnutí Ústavní soud zdůraznil, že v rámci řízení o stížnosti na postup plátce daně může správce daně přezkoumat pouze postup plátce daně z hlediska dodržení zákonných norem. Za této situace tedy institut stížnosti na postup plátce daně neumožňoval individuální přístup k dotčeným výrobcům elektřiny ze slunečního záření zasažených „rdousícím“ efektem. Opačný výklad by byl ve značném rozporu s dikcí příslušných ustanovení daňového řádu a ve své podstatě by překračoval meze akceptovatelné interpretace právních norem. Takto by soudní moc (včetně Ústavního soudu) dávala plátcům daně oprávnění, která mu mohou být dána pouze zákonem samotným, přičemž nemožnost takové, contra legem jdoucí, interpretace, nemůže být ospravedlněna ani odkazem na předchozí výzvy Ústavního soudu k ochraně vlastnického práva při solárním odvodu v některých specifických případech. Jeho apel na případné zhodnocení „rdousícího“ efektu na provozovatele fotovoltaických elektráren tak nemůže být chápán jako výzva soudní moci k „ohýbání,“ a nepřiměřené interpretaci právních norem obsažených v daňovém řádu, nýbrž jako apel na zákonodárce a výkonnou moc k přijetí a aplikaci takové právní úpravy, jež by umožňovala v některých případech zohlednit tuto skutečnost. Ústavní soud také uvedl, že není jeho úkolem, aby finanční správě přesně určoval, jakými způsoby a metodami naplní dříve vymezené ústavní limity, pokud daného cíle dosáhne a pokud zvolené metody budou Ústavně konformní (zejména z hlediska právní jistoty, předvídatelnosti a proporcionality), tedy zda v konkrétním případě je namíste např. posečkání (s í56 daňového řádu) anebo prominutí daně (§ 259 daňového řádu).

K žalobkyní zpochybňovanou ústavností samotného zákona č. 165/2012 Sb., uvedl žalovaný, že je povinen, stejně jako správce daně, řídit se při svém rozhodování platnými právními předpisy, a tato zásada v předmětné věci nebyla porušena. Pokud zákonodárce nenovalizoval, nebo Ústavní soud nálezem nezrušil zákon nebo jeho část pro jeho rozpor s ústavním pořádkem, a normativní vyjádření umožňuje nepochybný a jednoznačný gramatický výklad, nezbyvá, než s odkazem na další ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu k dané problematice, odmítnout argumentaci žalobkyně. Žalovaný dále odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 13. 1. 2015, sp. zn. II. ÚS 2216/14. Pro úplnost ještě uvedl, že se jednalo o shodnou problematiku jako v nyní řešené věci. Nesouhlasil proto se žalobkyní, že je třeba znovu věc předložit k posouzení Ústavnímu soudu, neboť ten se již danou problematikou zabýval a protiústavnost samotného odvodu ani protiústavní dopady tohoto odvodu neshledal (např. I. ÚS 3323/13, I. ÚS 3213/13, IV. ÚS 3204/13, II. ÚS 3306/13, III. ÚS 2300/13, III. ÚS 2916/13 nebo III. ÚS 2388/13). Z těchto důvodů označil žalovaný návrh žalobkyně za neopodstatněný.

V závěru navrhl zamítnutí žaloby dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

Žalobkyně zaslala dne 1. 10. 2015 krajskému soudu repliku k vyjádření žalovaného. V ní k nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11 poznamenala, že rozhodoval o solárním odvodu strhávaném dočasně do 31. 12. 2013, a podstatným aspektem pro jeho rozhodování bylo především dodržení zákonem garantované patnáctileté doby návratnosti. Předmětem rozhodování žalovaného však byl solární odvod stržený za duben až září 2014 podle zákona č. 165/2012 Sb., a o jeho ústavnosti rozhodováno nebylo. Soud podle žalobkyně nemůže rozhodnout ve věci samé, aniž by prověřil její důvodné pochybnosti o ústavnosti ustanovení zákona, podle něhož je solární odvod od 1. 1. 2014 strháván.

Dále upozornila, že normativní vyjádření je třeba chápat v kontextu celého právního řádu, nejenom jedné právní normy. Pokud tedy Ústavní soud v již zmiňovaném nálezu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11 rozhodl, že solární odvod může mít protiústavní dopady v jednotlivých případech výrobců elektrické energie ze slunečního záření, pak je třeba najít vhodné mechanismy, aby byly tyto dopady přezkoumatelné a těmto protiústavním dopadům se zabránilo.

Žalobkyně k možnosti uplatnění institutu prominutí daně podle § 260 a § 259 daňového řádu odkázala opět na obsah žaloby. Jako zjednodušené označila stanovisko žalovaného, že výsledek hospodaření je toliko subjektivní ekonomickou kategorií a nemá tak objektivně vypovídací hodnotu o návratnosti investice. Tvrdila, že doložila kromě svých daňových tvrzení také model ekonomické návratnosti své investice s detailním rozpisem svých nákladů, jakož i podrobnou smluvní dokumentaci, energetický audit, výpisy z účtu i přijaté a vydané faktury.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2013, č. j. 5 Afs 46/2013 – 28, označila žalobkyně za judikaturní exces, jehož nesprávnost je zcela zjevná. Znovu upozornila na již zmíněný nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 17/11, a na usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 2. 2014, sp. zn. I. ÚS 3323/13. Připomněla, že v nálezu ze dne 13. 1. 2015, sp. zn. II. ÚS 2216/14, Ústavní soud uvedl, že prokázání „rdousícího“ efektu při solárním odvodu není možné prostřednictvím stížnosti na postup plátce daně a dále neshledal v dosavadní praxi

soudů porušení principu právní jistoty ani předvídatelnosti soudního rozhodování. Žalobkyně považuje tento nálezn za zcela excesivní projev činnosti Ústavního soudu. S jeho závěry se již vypořádávala v rámci své žaloby. Od těchto závěrů se již navíc začíná odklánět i samotná navazující, byť nenálezová judikatura Ústavního soudu.

Žalobkyně poznamenala, že pro kvalifikaci typu doby návratnosti investice jsou toliko podstatné záruky stanovené v zákoně č. 180/2005 Sb., jelikož žalobkyně svou investici vynaložil před účinností zákona č. 165/2012 Sb.

Žalobkyně setrvala na svém konečném návrhu jak ho vyslovila v žalobě a domáhala se náhrady nákladů řízení, které vyčíslila.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen "s.ř.s."). Učinil tak bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s., když souhlas žalobkyně i žalovaného s takovým postupem byl dán za dodržení podmínek stanovených ve větě druhé zmíněného zákonného ustanovení. O věci usoudil následovně.

Z obsahu správního spisu, žalobních námitek a odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplynulo, že žalobkyně uvedla fotovoltaickou elektrárnu do provozu v roce 2010. Tím naplnila podmínky ust. § 7a zákona č. 180/2005 Sb. a následně i § 14 zákona 165/2012 Sb. Elektřina vyrobená v roce 2013 a 2014 se tak stala předmětem odvodu za elektřinu ze slunečního záření.

Žalobkyně na základě uzavřené smlouvy požadovala na plátcí daně úhradu za dodávku elektrické energie vyrobené ve fotovoltaické elektrárně v období 1. 4. 2014 do 30. 9. 2014. Vyfakturované částky uhradil plátcce odvodů pouze částečně po provedení srážek solárních odvodů v souladu s právní úpravou platnou pro rozhodná období. Žalobkyně s tímto postupem nesouhlasila a žádala na plátcí vysvětlení dle ust. § 237 odst. 1 daňového řádu. Následně podala na postup plátcce stížnosti. Správce daně o nich rozhodl rozhodnutími ze dne ze dne 1. 9. 2014, č.j. 179414/14/4000-17104-050259, ze dne 21. 10. 2014, č.j. 222345/14/4000-17104-050259 a ze dne 21. 1. 2015, č.j. 14407/15/4200-11771-050259, kterými dle § 237 odst. 4 daňového řádu stížnosti zamítl. Odvolání žalobkyně pak žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 5. 2015, č.j. 15043/15/5200-11433-702690, zamítl a napadená rozhodnutí správce daně potvrdil.

Shora popsané skutkové okolnosti hodnotil krajský soud z pohledu zákona č. 165/2012 Sb., účinného od 3. 5. 2012, kterým byl od 1. 1. 2013 zrušen zákon č. 180/2005 Sb. Jeho ust. § 14 ve znění platném od 1. 1. 2014 stanoví, že *„Předmětem odvodu za elektřinu ze slunečního záření (dále jen „odvod“) je elektřina vyrobená ze slunečního záření v období od 1. ledna 2014 po dobu trvání práva na podporu elektřiny v zařízení uvedeném do provozu v období od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2010.“*

Plátcem odvodu je v případě hrazení formou zeleného bonusu na elektřinu operátor trhu a v případě hrazení formou výkupní ceny povinně vykupující. Poplatníkem odvodu je výrobce, pokud vyrábí elektřinu ze slunečního záření. Sazba odvodu ze základu odvodu ve znění platném od 1. 1. 2014 činí v případě hrazení

formou výkupní ceny 10% a formou zeleného bonusu na elektřinu 11%. Plátce odvodu je povinen srazit nebo vybrat odvod ze základu odvodu do 25 dnů po skončení odvodové období a správu odvodu vykonávají územní finanční orgány. Při správě odvodu se postupuje podle daňového řádu a stává se příjmem státního rozpočtu.

Žalobkyně považovala postup plátce odvodu a v návaznosti na to i správce daně a žalovaného za zásah do svých práv. Dle jejího názoru došlo ze strany těchto subjektů k porušení zákazu retroaktivity, zásady legitimního očekávání, proporcionality, k porušení zásad berního práva, zásady primárního fiskálního účelu zdanění a zásady únosnosti. Svoje závěry opírala především o názory Ústavního soudu vyslovené v jeho nálezu ze dne 15. 5. 2012, čj. Pl. ÚS 17/11, k podpoře svých názoru předložila znalecký posudek a vypracovanou individuální ekonomickou kalkulaci doby návratnosti investice.

Při posuzování žalobních námitek vycházel krajský soud ze závěrů Ústavního soudu i Nejvyššího správního soudu, hodnotil je v kontextu s názory žalobkyně vyslovenými v průběhu přezkumného řízení a týkajícími se především porušení jejich ústavních práv. Krajský soud neshledal důvod pro předložení posuzované věci Ústavnímu soudu, jak navrhovala žalobkyně. Vycházel především z dosavadní ustálené judikatury jak Ústavního soudu tak i Nejvyššího správního soudu. I když právní úprava odvodů za elektřinu vyrobenou ze slunečního záření byla pro rok 2014 novelizována, změna se výrazně dotkla pouze § 18, který stanovil výši sazby odvodu. Od 1. 1. 2014 v případě hrazení formou výkupní ceny činila sazba 10% (do 31. 12. 2013 26%) a formou zeleného bonusu na elektřinu 11% (do 31.12. 2013 28%). Dále v § 14 neomezil dobu, za kterou je solární odvod odváděn, na kalendářní rok, ale stanovil ho na dobu od 1. 1. 2014 po dobu trvání práva na podporu elektřiny v zařízení uvedeném do provozu od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010 Tuto změnu a další méně významné změny neshledal krajský soud jako dostatečný důvod pro opakované předložení Ústavnímu soudu k posouzení jejich ústavnosti.

Krajský soud byl při svém rozhodování především veden názory k otázce ústavnosti solárního odvodu, které vyslovil Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11. I když v něm posuzoval právní úpravu danou zákonem č. 180/2005 Sb., ve znění zákona č. 402/2010 Sb., krajský soud neshledal právní úpravu platnou pro rok 2013 a 2014 (zákon č. 165/2012 Sb.) natolik odlišnou, že by použití závěrů vyslovených v nálezu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11 nebylo možné i pro rok 2014.

Ústavní soud v citovaném rozsudku především uvedl, že „zavedení solárního odvodu (§7a až 7i a část § 8 zákona o podpoře obnovitelných zdrojů) neshledal v obecné rovině protiústavním.“ Dodal, však že „ekonomická situace státu, respektive důvody, které zcela nepopíratelně spočívají ve snaze státu odvrátit nepříznivé ekonomické důsledky rozhodnutí, jež zákonodárce učinil za předpokladu, který již neodpovídá ekonomické realitě, nemohou samy o sobě z ústavního pohledu obhájit přijetí takové právní úpravy, jež by způsobila retroaktivně zásah do práva vlastnit majetek určité skupiny subjektů. Za přistoupení dalších níže definovaných podmínek však takový postup zákonodárce za ústavně souladný považovat lze.“

K otázce namítané retroaktivity zaujal názor, že „Vzhledem ke skutečnosti, že Ústavní soud v zásadě dospěl k závěru o nepravé retroaktivitě ustanovení § 7a až 7i, § 8 v části "s výjimkou kontroly odvodu a jeho správy" zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění zákona č. 402/2010 Sb., a ustanovení čl. II bodu 2 přechodných ustanovení zákona 402/2010 Sb., musel se rovněž vypořádat s otázkou její přípustnosti. Ačkoliv je totiž nepravá retroaktivita zásadně přípustná, nelze apriorně vyloučit, že s ohledem na princip právní jistoty a ochrany důvěry v právo převáží zájem jednotlivce na dalším trvání existující právní úpravy nad zákonodárcem vyjádřeným veřejným zájmem na její změně. Ústavní soud musel tedy posoudit, zda na straně dotčených provozovatelů FVE není dán takový ústavně relevantní zájem na zachování dosavadní zákonem stanovené ceny za elektřinu z obnovitelných zdrojů a zelených bonusů bez jejího dalšího krácení odvodem, jenž by při vzájemném poměrování převážil nad veřejným zájmem na jejím snížení. Takovýto zájem provozovatelů FVE v dané věci Ústavní soud z níže uvedených důvodů neshledal.“

Dále Ústavní soud konstatoval, že „nemohl přisvědčit námitce navrhovatelů, že v případě zavedení odvodu nebyly splněny podmínky pro aplikaci nepravé retroaktivity. Ústavní soud má totiž v nyní projednávané věci za to, že volba zákonných opatření směřujících k omezení státní podpory vycházela z opodstatněných důvodů, kterými byly jednak rychlý rozvoj výroby energie z OZE působící růst výše nákladů na její financování a jednak pokles nákladů fotovoltaických instalací. Jak uvedla ve svém vyjádření k návrhu vláda, vzhledem ke skutečnosti, že právní úprava veřejné podpory výroby energie z OZE je v České republice nastavena na principu přenesení velké části financování podpory na koncového zákazníka a státní rozpočet, existovala reálná hrozba, že náklady na financování této podpory v dosavadní míře by byly ve vztahu k zákonem č. 180/2005 Sb. deklarovaným cílům zjevně nepřiměřené. Napadenými ustanoveními sledované cíle, tedy jednak odvrácení negativních sociálně-ekonomických dopadů spočívajících především v podstatném zvýšení ceny elektrické energie pro koncového spotřebitele a jednak regulace státní podpory reagující na extrémnost poklesu investičních nákladů, považuje Ústavní soud z toho pohledu za zcela legitimní. Prostředky, které byly zvoleny k dosažení tohoto cíle, se jeví jako rozumné a přiměřené, neboť jak vyplynulo z předložených podkladů, odvod z elektřiny ze slunečního záření byl stanoven tak, aby byla nadále zaručena patnáctiletá návratnost vložených investic, která je garantována zákonem. Nejedná se tedy o opatření extrémní a i nadále je výroba energie z OZE ze státního rozpočtu výrazně dotována a podporována výkupními cenami.“

K otázce návratnosti investic Ústavní soud v citovaném rozsudku zaujal názor, že „přisvědčil závěru, že důsledkem přijetí navrhovateli napadených částí zákona č. 402/2010 Sb. je z pohledu investorů, kteří uvedli zařízení do provozu v období od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2010, toliko dočasné ovlivnění míry zisku způsobené zvýšením nákladů o nově zavedenou povinnost odvodu a z toho plynoucí prodloužení doby návratnosti jejich investice. Systém podpory a principy stanovování regulovaných cen, upravené zákonem č. 180/2005 Sb., však investorům i nadále zaručují takové podmínky, aby dosáhli prosté doby návratnosti investice 15 let. Změna se tak ve vztahu k době návratnosti promítá pouze do toho, že její dosažení bude uskutečněno v delším (avšak zákonem zachovaném) časovém horizontu, než

výrobci elektřiny z OZE očekávali. Tento faktický důsledek je ale z hlediska principu právní jistoty a ochrany důvěry v právo nezbytné postavit naroveň situaci pouhého spoléhání se na to, že státní podpora využití obnovitelných zdrojů energie nebude do budoucna změněna. Takovéto důvěře ale z ústavního hlediska ochranu přiznat nelze (srovnej nálezn Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 53/10, bod 160). S ohledem na tytéž výpočty předložené Energetickým regulačním úřadem je zřejmé, že otázku nejen prosté návratnosti investice (ve smyslu zákonných garancí), ale i další otázku přiměřeného zisku z podnikání na regulovaném trhu je nutno vztahovat k celkovému období předpokládané dvacetileté životnosti fotovoltaických panelů. V tomto srovnání již zmíněné závěry Nejvyššího soudu Španělska, který při posouzení vycházel z předpokládané životnosti panelů v délce 25 let.“

Ústavní soud pak shrnul, že „jakkoli došlo přijetím napadených ustanovení ke snížení podpory poskytované provozovatelům FVE, nejednalo se ze shora uvedených důvodů o zásah, který by ve svém důsledku znamenal porušení ústavně zaručených práv dotčených subjektů, ať již se jedná o právo vlastnické či svobodu podnikání, případně nerespektování základních náležitostí demokratického a právního státu, jak se domnívají navrhovatelé. S ohledem na orientační výpočty předložené v řízení před Ústavním soudem lze především uzavřít, že předpokládaná patnáctiletá doba návratnosti investice nebyla přijetím napadených ustanovení zásadním způsobem zpochybněna, což je výchozím stanoviskem vlády, které nebylo ze strany navrhovatelů přesvědčivě zpochybněno.“

Svoje závěry Ústavní soud dále potvrdil i ve svém pozdějším nálezu II. ÚS 2216/14 kde konstatoval: „Zároveň však, jak vytkl též rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, je důležité zdůraznit, že v rámci tohoto řízení může následně správce daně přezkoumat pouze postup plátce daně z hlediska dodržení zákonných norem. Neboli v případech solárního odvodu zhodnotit, zda při jeho srážce byla dodržena ustanovení zákona o podpoře využívání obnovitelných zdrojů. Tento zákon přitom z hlediska osvobození od solárního odvodu v ustanovení § 7d, účinném do 29. 5. 2012, stanovil, že „od odvodu je osvobozena elektřina vyrobená ze slunečního záření ve výrobně elektřiny s instalovaným výkonem výroby do 30 kW, která je umístěna na střešní konstrukci nebo obvodové zdi jedné budovy spojené se zemí pevným základem evidované v katastru nemovitostí.“ Další výjimky ze solárního odvodu, na základě kterých by byl poplatník, respektive plátce odvodu, své zákonné povinnosti zproštěn, zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů neobsahoval, což ostatně zmínil Ústavní soud již v nálezu Pl. ÚS 17/11. Za této situace tedy institut stížnosti na postup plátce daně neumožňoval individuální přístup k dotčeným výrobcům elektřiny ze slunečního záření zasaženým rdousícím efektem, neboť zákon nepředvídal možnost neplacení solárního odvodu z důvodu masivního zásahu do majetkové podstaty poplatníka. Opačný výklad by byl ve značném rozporu s dikcí příslušných ustanovení daňového řádu a ve své podstatě by překračoval meze akceptovatelné interpretace právních norem.

Ústavní soud sice ve své judikatuře, již se dovolává stěžovatel, opakovaně zdůraznil preferenci ústavně konformního výkladu právních předpisů, když zdůraznil, že obecné soudy nejsou absolutně vázány doslovným zněním zákonného ustanovení, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit v případě, kdy to vyžaduje ze závažných důvodů účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako

významovém celku [srov. např. nález sp. zn. Pl. ÚS 21/96 ze dne 4. 2. 1997 (N 13/7 SbNU 87; 63/1997 Sb.)]. Zároveň však obecné soudy nemohou příliš extenzivním výkladem nahrazovat činnost zákonodárce, neboť by tak docházelo k narušení dělby moci ve státě. Úlohou soudní moci je totiž interpretace a aplikace právních norem a naplnění tak vůle zákonodárce, nikoli prostřednictvím výkladu pozměňování této vůle, jež je vyjádřena v jednotlivých právních normách. Normotvůrcem projevenou vůli tak v případě stěžovatele nelze revidovat takovou interpretací ustanovení § 237 daňového řádu, jež by natolik pozměnila podstatu a charakter stížnosti na postup plátce daně, že by jí v rozporu se zněním zákona i tradiční jurisprudencí přisoudila naprosto odlišný smysl. Pokud by totiž soudy, včetně soudu Ústavního, akceptovaly stěžovatelem navrhovaný postup, fakticky by docházelo k situaci, kdy by soudní moc dávala především plátcům daně oprávnění, která mu mohou být dána pouze zákonem samotným. Nemožnost takové, contra legem jdoucí, interpretace, nemůže být ospravedlněna ani odkazem na předchozí výzvy Ústavního soudu k ochraně vlastnického práva při solárním odvodu v některých specifických případech.

Za této situace je nutno odlišit ústavně konformní výklad, který respektuje ústavní principy, a výklad, který již překračuje rámec možné interpretace právních norem. Zatímco první případ je žádoucí, neboť dotváří vůli zákonodárce, avšak nikterak ji v zásadě nepozměňuje, druhý je nutno odmítnout s ohledem na funkci a úkoly jednotlivých mocí ve státě, když pouze Ústavní soud je specificky nadán pravomocí revidovat vůli zákonodárce v řízeních o návrhu na zrušení zákona nebo jiného právního předpisu anebo jejich jednotlivých ustanovení, pokud jsou v rozporu s ústavním zákonem [srov. čl. 87 odst. 1 písm. a), b) Ústavy, resp. ustanovení § 70 odst. 1 či § 74 zákona o Ústavním soudu]. Takto ostatně již posuzoval soulad solárního odvodu s ústavním pořádkem, přičemž jej neshledal rozporným. Jeho apel na eventuální zhodnocení rdousícího efektu na provozovatele fotovoltaických elektráren pak nelze chápat jako výzvu soudní moci k „ohýbání“ a nepřiměřené interpretaci právních norem obsažených v daňovém řádu, nýbrž jako výzvu dotčeným státním subjektům k přijetí takové právní úpravy, jež by umožňovala plátcům (respektive správci) daně či soudní moci zohlednit v určitých jasně daných případech skutečnost, že solární odvod má na poplatníka likvidační dopad. Jinými slovy řečeno, není úkolem Ústavního soudu, aby finanční správě přesně určoval, jakými způsoby a metodami naplní dříve vymezené ústavní limity, pokud daného cíle dosáhne a pokud zvolené metody budou ústavně konformní (zejména z hlediska právní jistoty, předvídatelnosti a proporcionality).“

Nejvyšší správní soud, k dané problematice zaujal stanovisko v usnesení rozšířeného senátu ze dne 17. 12. 2013, čj. 1 Afs 76/2013-57. V něm uvedl, že „za zásadní při posuzování ústavnosti solárního odvodu považoval zejména to, že zavedení solárního odvodu má fakticky za následek snížení míry státní podpory. K snížení míry státní podpory a legitimního očekávání, se již Ústavní soud vyjádřil v bodě 159 nálezu ze dne 19. 4. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 53/10 (publikován pod č. 119/2011 Sb.).....Další důležitou skutečností pro posouzení ústavnosti solárního odvodu bylo to, že podle orientačních výpočtů předložených v řízení před Ústavním soudem zůstává i po jeho zavedení zachována podpora využití obnovitelných zdrojů energie, a to v míře, která zajistí výrobcům elektřiny zákonem zakotvenou garanci výše výnosů za jednotku elektřiny při podpoře výkupními cenami po dobu 15 let, a současně je garantována prostá doba návratnosti investice 15 let od uvedení zařízení do provozu. Dle uvedených závěrů se tak změna ve vztahu k době

návratnosti promítá pouze do toho, že její dosažení bude uskutečněno v delším (avšak zákonem zachovaném) časovém horizontu, než výrobci elektřiny z obnovitelných zdrojů očekávali. Za těchto podmínek je volba zákonných opatření směřujících k omezení státní podpory výroby energie ze slunečního záření v rukou zákonodárce. Princip právní jistoty nelze ztotožnit s požadavkem na absolutní neměnnost právní úpravy, ta podléhá mimo jiné sociálněekonomickým změnám a nárokům kladeným na stabilitu státního rozpočtu. Ústavní soud však neodhlédl od skutečnosti, že to byl stát, který zákonem zaručil garance patnáctileté doby návratnosti investic a výše výnosů za jednotku elektřiny z obnovitelných zdrojů, a tím motivoval dotčené subjekty k podnikatelské činnosti v oblasti výroby energie z obnovitelných zdrojů. V tomto směru zdůraznil, že vzhledem k faktickým účinkům, které na regulovaném trhu se sluneční elektřinou solární odvod vyvolává, a to zejména s ohledem na nárazový charakter odvodu, který teoreticky může mít likvidační účinky projevující se neschopností výrobců dostát svým jinak průběžně plněným závazkům, které byly nastaveny ještě před účinností zákona, lze zároveň vyžadovat po zákonodárci zajištění mechanismu, jenž umožní individuální přístup k výrobcům, kteří, i kdyby při zvážení podnikatelského rizika předvíдали přijetí určitých restrikcí v budoucnu, nemohli předvídat jejich konkrétní podobu a okamžité účinky. Jestliže zákon o podpoře sám takový zvláštní mechanismus neobsahuje, považuje Ústavní soud za nezbytné vykládat právní řád takovým způsobem, který by eventuálním likvidačním účinkům odvodu podle § 7a a násl. zákona o podpoře mohl předejít. ...Ústavní soud s ohledem na shora uvedené stanovisko konstatoval, že je povinností správce daně vytvořit koordinované praktické postupy směřující v odůvodněných případech k odvodu výběrem, nikoliv srážkou, ze strany plátce odvodu, a to s cílem umožnit daňovému poplatníkovi přístup k institutům posečkání, rozložení úhrady daně na splátky či prodloužení lhůty k podání vyúčtování.“

Dle Nejvyššího správního soudu „Způsob stanovení a výběru solárního odvodu je ze zákona postaven na principu srážkové daně, tj. na majetkové odpovědnosti plátce, nikoli poplatníka..... Za splnění podmínek stanovených zákonem o podpoře je plátce povinen z částky (bez DPH) hrazené poplatníkovi za dodanou energii v odvodovém období solární odvod od poplatníka srazit nebo vybrat a ve lhůtě do 25 dnů po skončení odvodového období odvést na účet správce daně. Ve stejné lhůtě je plátce odvodu taktéž povinen podat vyúčtování odvodu. Pokud plátce solární odvod nesrazí či nevybere ve správné výši, případně neodvede do státního rozpočtu včas, je to plátce, komu bude solární odvod stanoven (vyměřen) k přímé úhradě a uložena sankce (úrok, penále), nikoli poplatník, jehož příjem je předmětem solárního odvodu. Stížnost dle § 237 daňového řádu představuje specifický prostředek obrany poplatníka vůči plátcovi daně při uplatňování srážkové daně. Jedná se o ochranu před nezákonným postupem plátce, o nástroj určený pro řešení sporu mezi plátcem a poplatníkem, který slouží zejména k tomu, aby byl postup plátce podroben kontrole státní moci a poplatník byl před případným nezákonným postupem plátce prostřednictvím konečného rozhodnutí správce daně ochráněn. Bylo by absurdní klást na plátce povinnost, nota bene bez jakékoliv psané právní úpravy, aby sám posuzoval likvidační účinky solárního odvodu na poplatníka. I kdyby se tento institut aplikoval na solární odvod pouze přiměřeně a žádost o vysvětlení adresovaná plátcovi byla jen jakýmsi formálním krokem pro následné uplatnění stížnosti u správce daně, umožňuje § 237 odst. 3 daňového řádu správci daně přezkoumat pouze postup plátce, tj. zda plátce při srážce solárního odvodu postupoval v souladu se zákonem o podpoře. Ten kromě osvobození malých výrobců

nepřipouští žádné výjimky, na základě kterých by byl plátce odvodu své zákonné povinnosti zproštěn, jinými slovy neobsahuje žádný zvláštní mechanismus, jenž umožní individuální přístup k výrobcům, což ostatně konstatoval v bodu 89 nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 sám Ústavní soud. Bylo by z ústavního hlediska a s ohledem na požadavky dělby moci přinejmenším problematické, aby neexistenci psané právní úpravy nahradila bez dalšího moc soudní.“

Nejvyšší správní soud poukázal na skutečnost, že „rozhodoval již bezmála stovku případů, ve kterých se žalobci pokoušeli dovodit likvidační účinky solárního odvodu. Všechny případy byly posuzovány žalovaným správcem daně paušálně, s odkazem na aplikovatelnou právní úpravu a neexistenci žádné výjimky pro nesražení či nevybrání odvodu. Krajské soudy pak jejich žaloby typicky zamítaly pro nepředložení dostatečně konkrétních tvrzení a důkazů prokazujících likvidační účinky odvodu. S ohledem na absenci psané právní úpravy řešící výjimečné situace, v nichž vede solární odvod k ekonomické likvidaci poplatníka, je patrné, že použití institutu stížnosti na postup plátce daně dle § 237 daňového řádu nemůže bez dalšího představovat efektivní ochranu práv těch poplatníků, do jejichž práv bylo vskutku s ohledem na konkrétní okolnosti jejich případu protiústavně zasazeno. Institut stížnosti tedy není za stávající právní úpravy nástrojem, který by umožnil správci daně posuzovat věc s přihlédnutím ke konkrétním skutkovým okolnostem a v odůvodněných případech poskytl poplatníkovi efektivní ochranu.“

Dále Nejvyšší správní soud připomenul, že „zavedení solárního odvodu nebylo samo o sobě shledáno protiústavním, avšak s výhradou, že rdousící efekt solárního odvodu na konkrétního výrobce je nutno ve výjimečných a odůvodněných případech připustit. Jakkoliv mohou být, slovy Ústavního soudu, mnohé případy a jejich specifické okolnosti značně komplikované a netypické, nevyvazuje tento fakt obecné soudy z povinnosti udělat vše pro spravedlivé řešení, a konkrétního výrobce před uplatněním příslušných zákonných ustanovení ochránit, i když se to může jevit složité. Nejprůběhavějším prostředkem k zohlednění individuálních účinků odvodu vyměřeného podle zákona, leč dopadajícího rdousícím způsobem na jednotlivce je za stávající právní úpravy institut prominutí daně. Ustanovení § 259 daňového řádu předpokládá, že nárok na prominutí daně či jejího příslušenství, jakož i pravomoc k tomuto prominutí založí některému z orgánů veřejné moci buďto jednotlivé zákony nebo přímo daňový řád. Zákon o podpoře neupravuje ani institut prominutí solárního odvodu, včetně případných hmotně-právních podmínek, ani pravomoc správců daně k jeho promíjení. Předpokladem takového řešení by tedy muselo být naplnění pokynu Ústavního soudu zákonodárci, aby vytvořil vhodný mechanismus, který by umožnil individuální přístup k výrobcům, na něž dopadly likvidačním způsobem účinky právní úpravy. Bylo by tedy na zákonodárci, aby v zákoně o podpoře stanovil orgánu veřejné moci (ať již kterémukoliv stupni správce daně) pravomoc zcela nebo částečně prominout předmětnou daň. Již výše bylo uvedeno, že solární odvod je vlastně daní, jeho správu vykonávají územní finanční orgány a postupují přitom podle daňového řádu. Ten upravuje institut prominutí daně přímo ve svém § 260. Citované ustanovení zakládá pravomoc promíjet daň či její příslušenství ministru financí, pokud jde o daň, které spravují ministrem řízené správní orgány, a to buď z důvodu nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů, nebo při mimořádných, zejména živelných událostech. Prominutí daně podle daňového řádu se nyní děje (na rozdíl od shodně nazvaného institutu v předchozí právní úpravě - srov. § 55a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků) nikoliv individuálním správním

rozhodnutím vydaným na základě individuálních žádostí daňových subjektů, nýbrž je z úřední povinnosti učiněným aktem majícím sice konkrétní předmět (daň nebo příslušenství daně – konkrétní typ daně a konkrétní zdaňovací období), není však adresovaný předem určenému daňovému subjektu, nýbrž blíže neohraničené skupině daňových subjektů určitelných ovšem skupinově či druhově (zde výrobci elektřiny z obnovitelných zdrojů). Tímto aktem smíšené povahy (byť formálně nazvaným dle § 260 daňového řádu jako rozhodnutí) může ministr financí vymezit obecně okruh adresátů, stanovit, co konkrétně promíjí (zejména druh daně, její příslušenství, zdaňovací období, atd.), v jakém rozsahu a vymezit skutkové, hmotně-právní a procesní podmínky, jejichž splnění je předpokladem částečného nebo úplného prominutí daně. Zavedení solárního odvodu jistě nelze považovat za mimořádnou událost rovnající se např. živelné pohromě ve smyslu § 260 odst. 1 písm. b) daňového řádu, jeho paušální uplatnění však může při konkrétních skutkových okolnostech způsobovat značné nesrovnalosti, které má na mysli odst. 1 písm. a) citovaného ustanovení, které mohou dosahovat v konkrétních případech dokonce likvidačních účinků a vést k protiústavnosti samotného odvodu. V bodu 88 nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 si právě proto Ústavní soud vyhradil možnost své posouzení individuálních případů upřesnit v budoucnu. Uvedeným rozhodnutím vydaným ministrem financí dle § 260 odst. 1 písm. b) daňového řádu se promíjí daň nebo příslušenství daně všem daňovým subjektům, jichž se důvod prominutí týká. Z povahy věci a výše uvedené charakteristiky tohoto aktu vyplývá, že vydání rozhodnutí nemusí předcházet žádné formální zahájení řízení, neboť okruh daňových subjektů, na které prominutí dopadne a které jsou adresáty takového prominutí, nebude zpravidla předem znám. Právě z tohoto důvodu se podle § 260 odst. 3 daňového řádu oznamuje rozhodnutí o prominutí zveřejněním ve Finančním zpravodaji.“

Nejvyšší správní soud tak uzavřel, že „s ohledem na jen obecně vymezené podmínky rdousícího efektu v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 musí rozhodnutí o prominutí solárního odvodu tyto podmínky konkretizovat, a to způsobem umožňujícím skutečné posouzení individuálních dopadů tohoto odvodu na konkrétní výrobce elektrické energie. Poplatníci, kteří by měli za to, že se na jejich individuální situaci rozhodnutí ministra financí vztahuje, by u příslušného správce daně návazně uplatnili žádost o vrácení přeplatku dle § 155 daňového řádu. Správce daně by při každém individuálním posouzení žádosti o přeplatek musel zohlednit, zda byly naplněny podmínky stanovené v rozhodnutí o prominutí a v jakém rozsahu. V kladném případě by za splnění podmínek vratitelného přeplatku solární odvod poplatníkovi ze státního rozpočtu zcela nebo zčásti vrátil. Pravomocné rozhodnutí o přeplatku je přezkoumatelné ve správním soudnictví. Na povinnosti plátce solárního odvodu by uvedené řešení nemělo žádné dopady. Rozhodnutí o prominutí solárního odvodu je za stávající zákonné úpravy jediným institutem, jehož prostřednictvím výkonná moc dostojí výslovnému pokynu Ústavního soudu a splní tak povinnost uplatnit individuální přístup k jednotlivým výrobcům, kteří se nacházejí ve výjimečné situaci předvídané nálezem sp. zn. Pl. ÚS 17/11. Úvaha ministra financí, zda takové rozhodnutí vydat či nevydat, se proto nemůže odehrávat ve sféře „absolutního“ správního uvážení. Eventuální nečinnost moci výkonné by dokonce mohla nabýt podobu nečinnosti protiústavní a nemohla by zůstat bez soudní sankce. Jak již upozornil Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 20/05 - dělba moci není sama sobě účelem, ale sleduje účel vyšší. Od samého počátku svého vzniku byla ústavním zákonodárcem podřízena myšlence, jejímž základem je především služba občanovi a

společnosti. Každá moc má sklon k sebestřednosti, bytnění a korupci; absolutní moc ke korupci nekontrolovatelné. Jestliže některá ze složek moci přestoupí ústavní rámec svého vymezení, svoji pravomoc, nebo naopak neplní své úkoly a tím brání v řádném fungování druhé (v posuzovaném případě soudní moci), musí nastoupit kontrolní mechanismus brzd a vyvažování, který je do systému dělby zabudován. - V cit. případě Ústavní soud v reakci na dlouhodobou nečinnost zákonodárce zavázal soudní moc vyplnit protiústavní mezeru v právu namísto zákonodárce [viz nález ze dne 28. 2. 2006 sp. zn. Pl. ÚS 20/05 (N 47/40 SbNU 389; publikovaný pod č. 252/2006 Sb.)]. Konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie nelze zohlednit ani v řízení o stížnosti na postup plátce daně, ani v soudním řízení, které na ně navazuje. Pokyn Ústavního soudu zohledňovat likvidační účinky solárního odvodu v individuálních případech je za stávající právní úpravy proveditelný jen prostřednictvím institutu prominutí daně dle § 260 daňového řádu v návaznosti na § 259 daňového řádu.“

Závěry vyslovené rozšířeným senátem v rozhodnutí č.j. 1 Afs 76/2013-57 Nejvyšší správní soud opakovaně potvrdil v dalších svých rozsudcích (viz např. rozsudek ze dne 13.1.2016, č.j. 6 Afs 224/2015-26). Krajský soud se s těmito názory ztotožňuje a ve smyslu ust. § 12 s. ř. s. jej považuje za jednotící stanovisko při posuzování dané věci. Vyslovené závěry Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu lze aplikovat i na právní úpravu zachycenou v zákoně č. 165/2012 Sb. ve znění platném pro rok 2014.

Krajský soud dále zdůrazňuje, že v dané situaci mu nepřísluší posuzovat, zda podklady, které Energetický regulační úřad předložil k projednání Ústavnímu soudu, jsou přesné. Žalobkyní předložený znalecký posudek č. 665/10/13 zpracovaný Znaleckým ústavem Ostravská znalecká byl vypracován 8. 2. 2013, počítá s odvodem ve výši 26 % a nevzal v úvahu změnu § 14 zákona č. 165/2012 Sb., který pro citovaná ustanovení (viz bod 8 a 9) nabyl účinnosti 1. 1. 2014. Krajský soud s ohledem na shora citované rozsudky Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu nemůže hodnotit ani individuální ekonomickou kalkulaci doby návratnosti, jak ji uvedla žalobkyně v žalobě.

Krajský soud tak při posouzení klíčové právní otázky, zda lze konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie zohlednit v řízení o stížnosti na postup plátce daně, a zda je doložení těchto dopadů součástí důkazního břemene žalobkyně, dochází ve smyslu shora uvedeném k závěru, že v současnosti je jediným prostředkem k zohlednění individuálních účinků vyměřeného odvodu institut prominutí daně. Setrvává proto na závěru, že úprava solárního odvodu je v souladu s ústavním pořádkem, a to jak úprava platná do 31. 12. 2013 tak i úprava platná od 1. 1. 2014. Postup žalovaného, který přistoupil k posouzení daného případu dle ust. § 14 a násl. zákona č. 165/2012 Sb. byl zákonný, neboť elektřina vyrobená ze slunečního záření v roce 2013 a 2014 se stala ve smyslu uvedeného ustanovení předmětem odvodu a plátce odvodu byl povinen vybraný odvod odvést. Krajský soud nemohl ani přisvědčit názoru žalobkyně, že v jejím případě došlo k porušení základních ústavních a finančně právních principů. Jak již bylo shora konstatováno, posouzením těchto otázek se již zabýval jak Ústavní soud tak i Nejvyšší správní soud a s jejich závěry shora prezentovanými se zdejší soud ztotožňuje.

Krajský soud neshledal důvodnou ani i námitku žalobkyně, že napadené rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné. Z jeho odůvodnění je zřejmé, že žalovaný reagoval na všechny odvolací námitky a svoje závěry dostatečně přesvědčivě zdůvodnil.

Krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 s.ř.s. Žalobkyně nebyla ve věci úspěšná, soud jí proto náhradu nákladů řízení nepřiznal. Z obsahu správního spisu nevyplynulo, že by žalovanému v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady řízení vznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 27. ledna 2016

Mgr. Marie Kocourková, v. r.
předsedkyně senátu